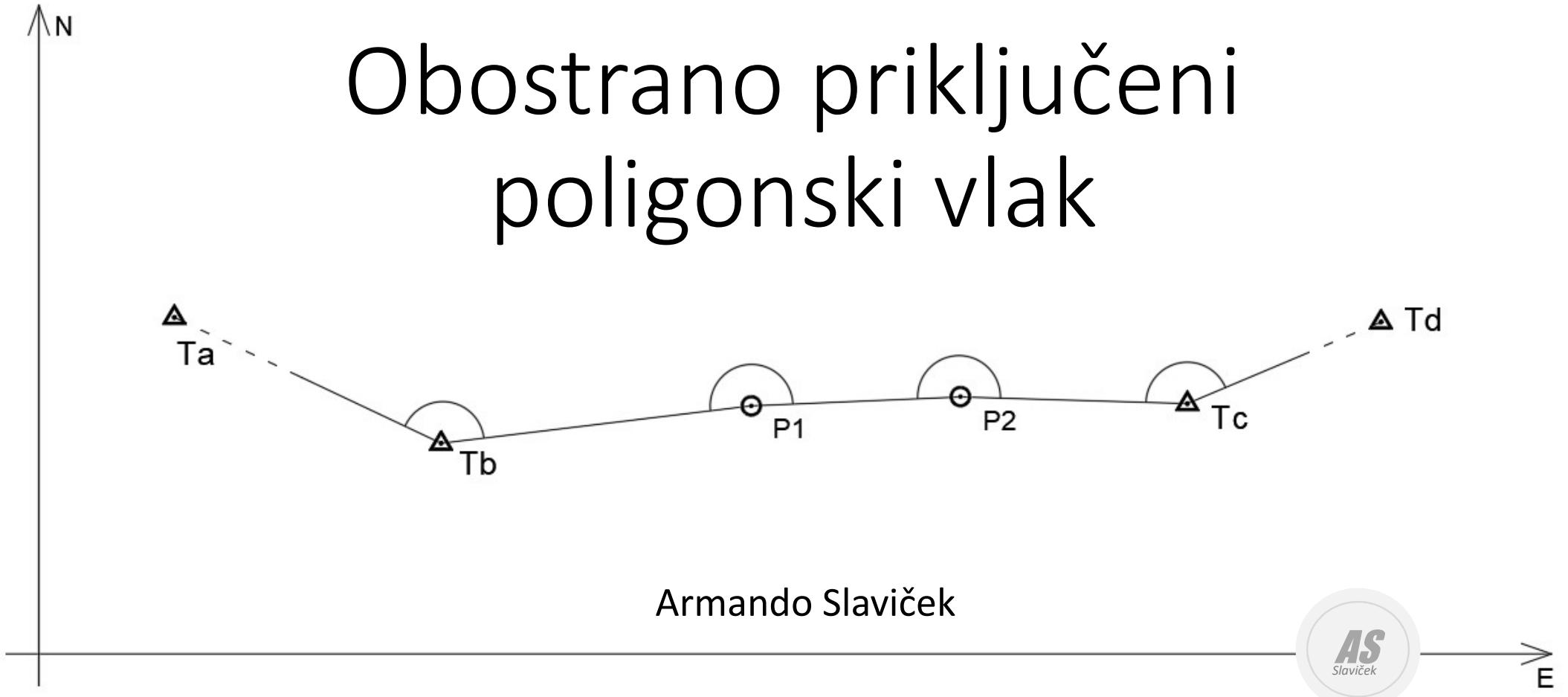

Obostrano priključeni poligonski vlak

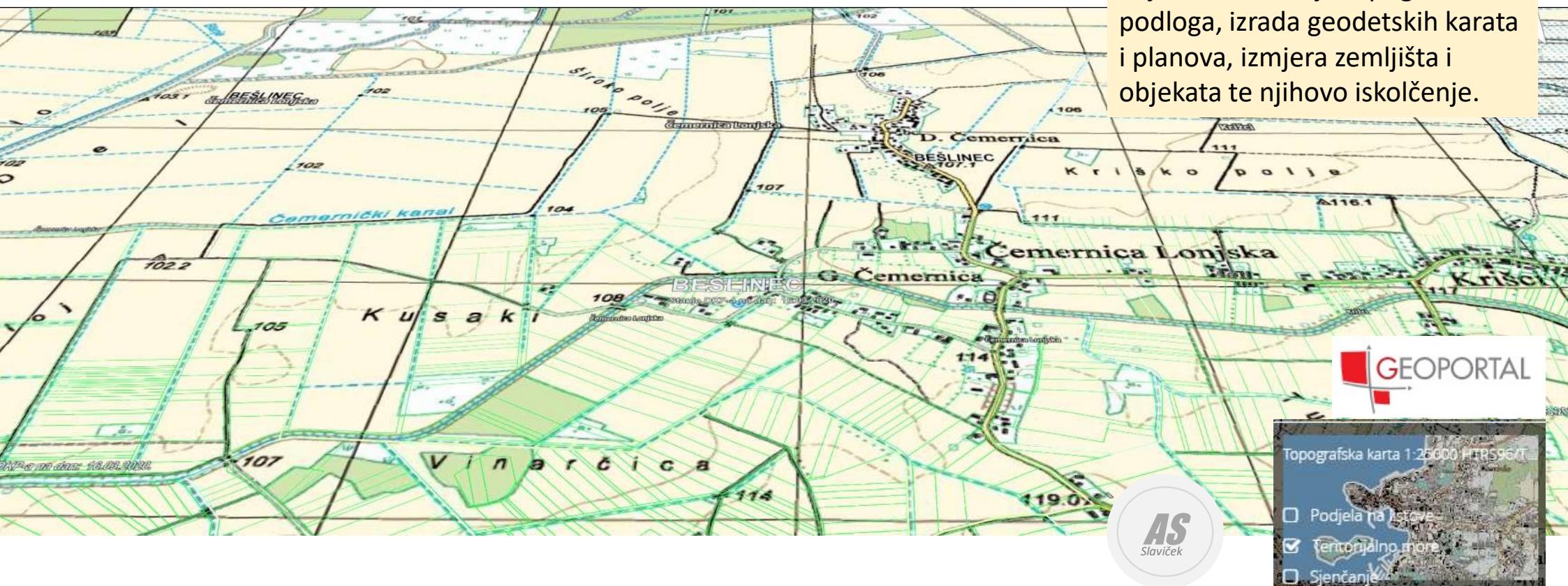

Armando Slaviček

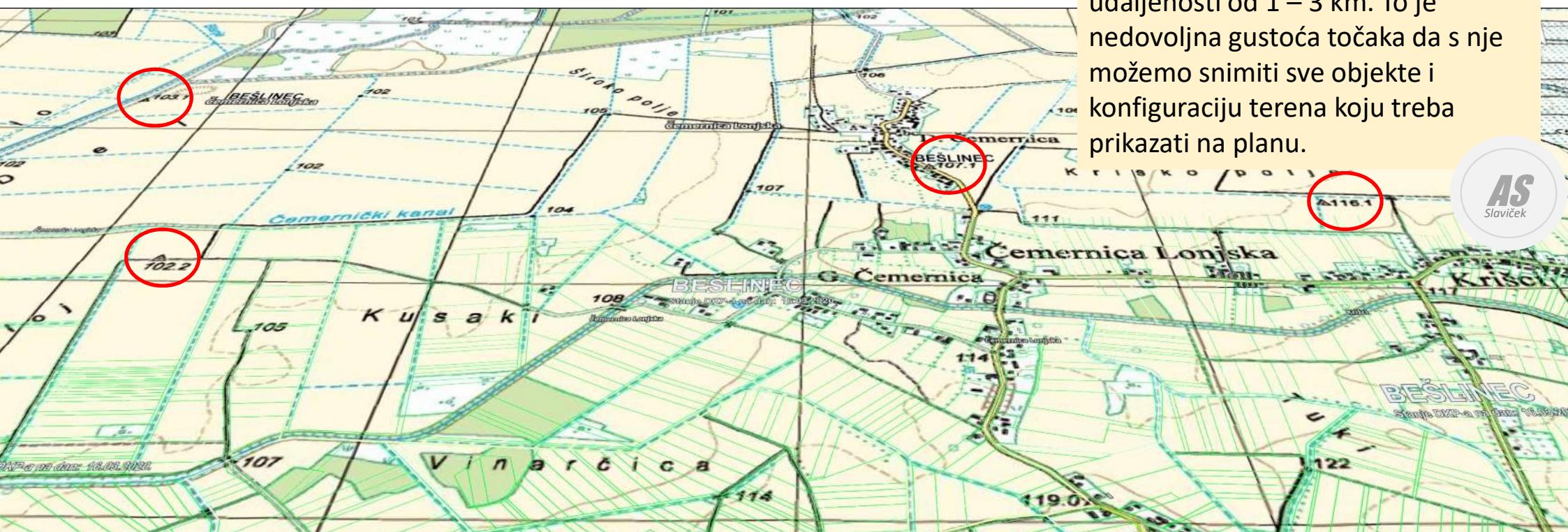
Svrha geodetskih mjeranja

Svrha geodetskih mjeranja je najčešće stvaranje topografskih podloga, izrada geodetskih karata i planova, izmjera zemljišta i objekata te njihovo iskolčenje.

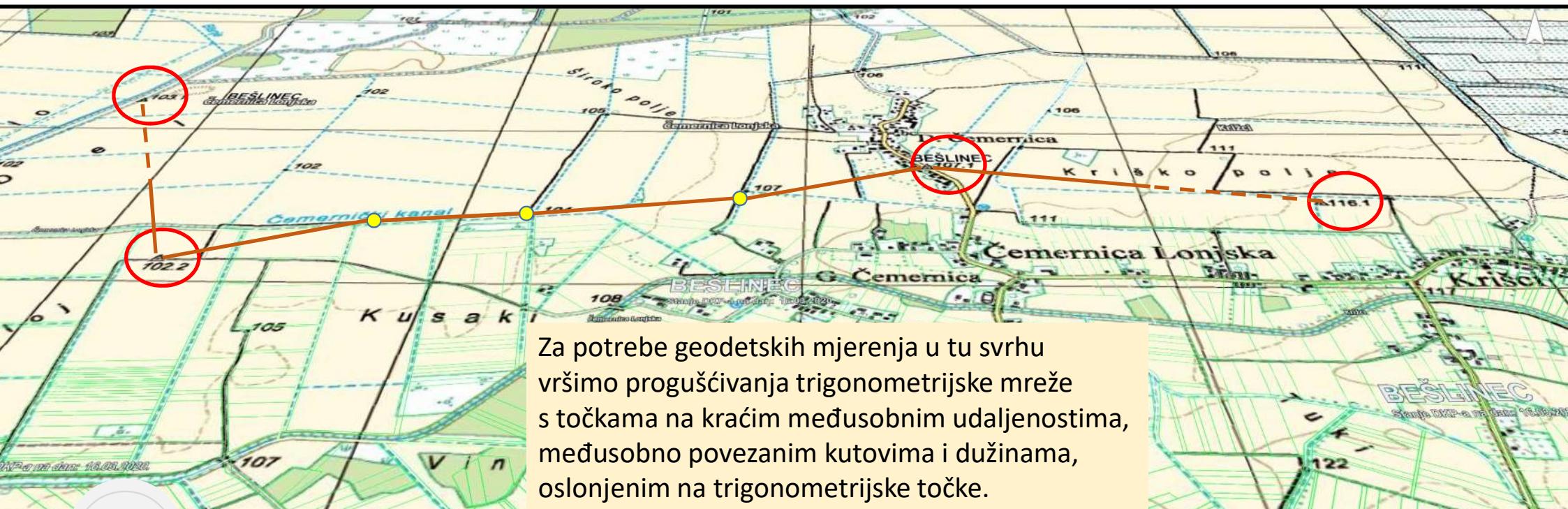
Armando Slaviček

Trigonometrijska mreža

Osnova za ta mjerjenja je trigonometrijska mreža. Kod potpuno razvijene trigonometrijske mreže svih redova, dobit ćemo na terenu mrežu točaka na međusobnoj udaljenosti od 1 – 3 km. To je nedovoljna gustoća točaka da s nje možemo snimiti sve objekte i konfiguraciju terena koju treba prikazati na planu.

Poligonska mreža i poligonski vlak

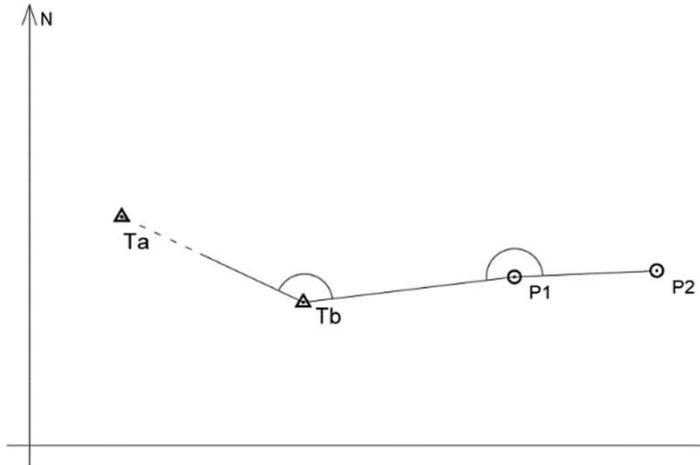

Poligonska mreža i poligonski vlak

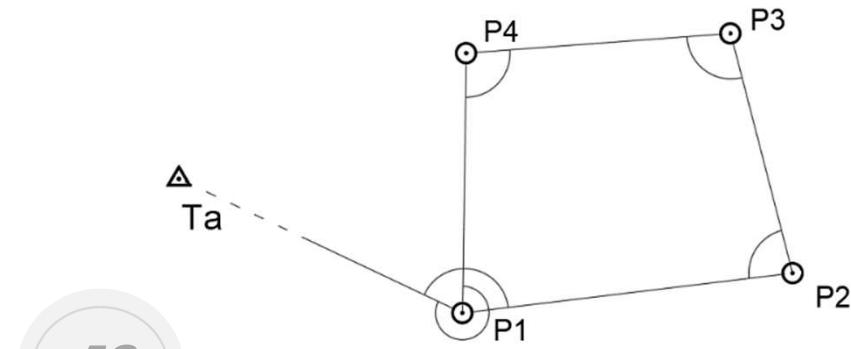

Vrste vlakova

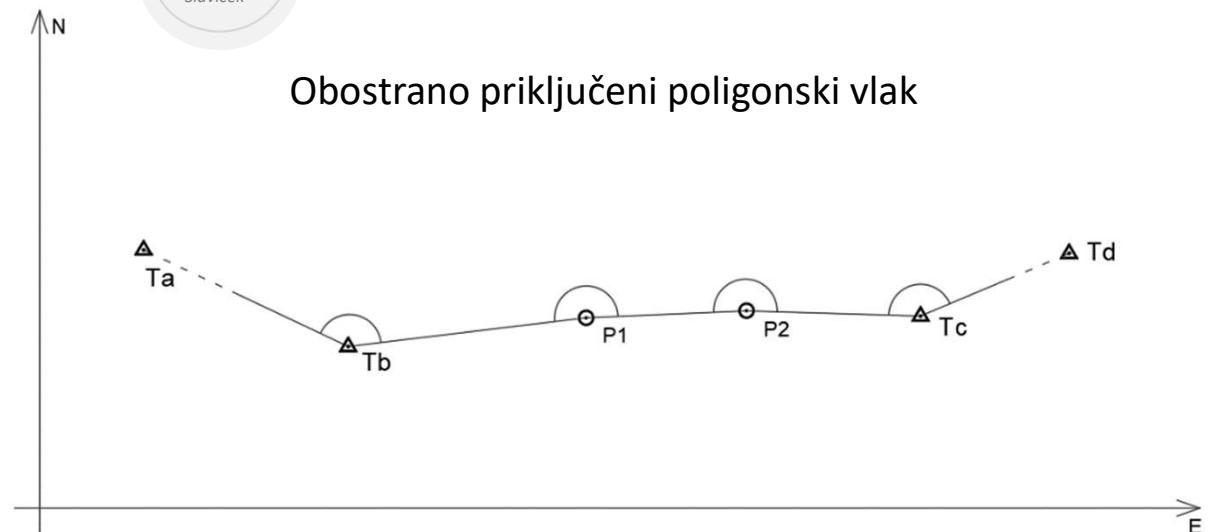
Slijepi poligonski vlak

Zatvoreni poligonski vlak

Obostrano priključeni poligonski vlak

Izjednačenje poligonskog vlaka

- Pri izjednačenju poligonskih vlakova može se primijeniti **stroga** i **približna** metoda izjednačenja.
- Kod **strogog** izjednačenja poligonskog vlaka sve mjerene veličine izjednače se odjednom.
- Kod **približnog** izjednačenja poligonskog vlaka mjerene veličine se izjednačavaju odvojeno. Prvo se izjednače **kutovi**, a zatim **koordinate**.

Zadane i mjerene veličine

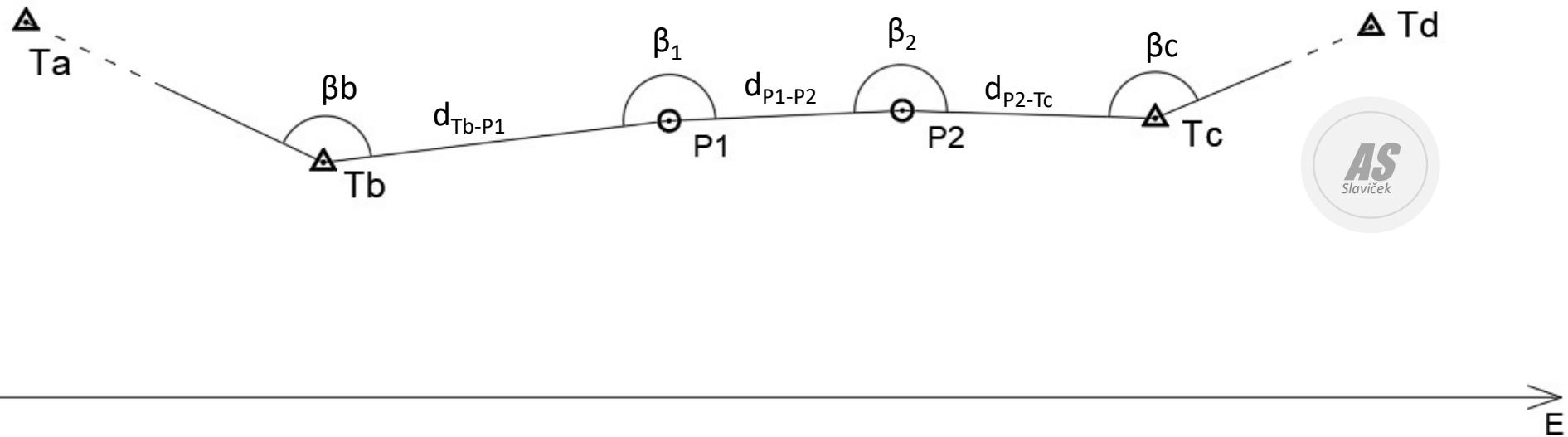
N

Zadane su koordinate točaka:

Br. t.	E	N
Ta	459625,44	5071031,08
Tb	459786,67	5070955,06
Tc	460237,71	5070978,95
Td	460354,76	5071028,28

Mjerene veličine:

Br. t.	β	d
Tb	147-53-17	
d_{Tb-P1}		189,02
P1	184-27-38	
d_{P1-P2}		126,44
P2	184-02-59	
d_{P2-Tc}		137,17
Tc	155-29-42	

Unos zadanih i mjerenih veličina u trig.obr. br. 19

RAČUNANJE KOORDINATA POLIGONSKIH TOČAKA				TRIG. OBR. 19		
Broj točke	Prijelomni i vezni kutovi β_n			E_n	N_n	Broj točke
Ta				Δ_{Ta}		Ta
Tb	147	53	17	Δ_{Tb}		Tb
P1	184	27	38	189,02		P1
P2	184	02	59	126,44		P2
Tc	155	29	42	137,17		Tc
Td						Td

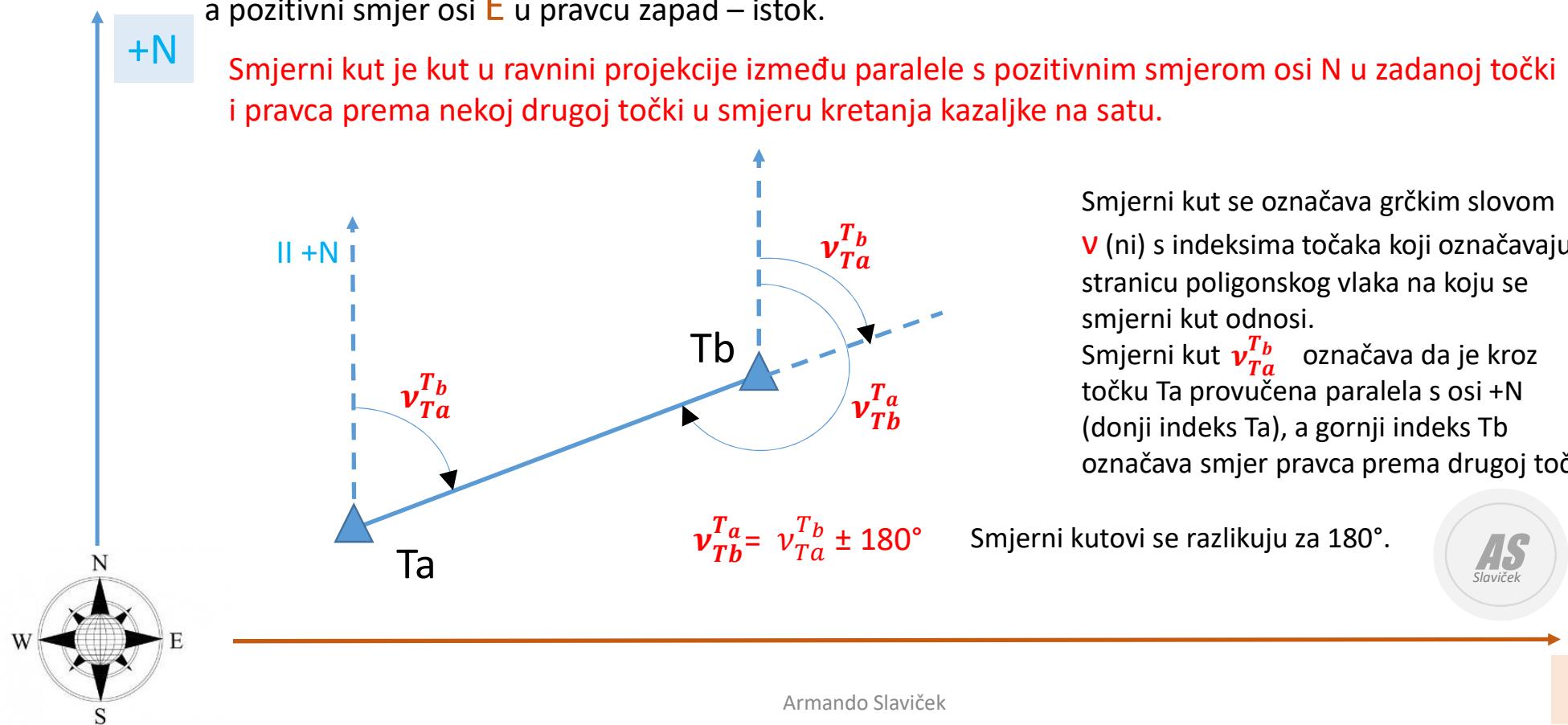
Br. t.	β	d
Tb	147-53-17	
d_{Tb-P1}		189,02
P1	184-27-38	
d_{P1-P2}		126,44
P2	184-02-59	
d_{P2-Tc}		137,17
Tc	155-29-42	

Br. t.	E	N
Ta	459625,44	5071031,08
Tb	459786,67	5070955,06
Tc	460237,71	5070978,95
Td	460354,76	5071028,28

Smjerni kut

Računanje smjernih kutova izvodi se u ravnini projekcije u kojoj je pozitivni smjer osi **N** u pravcu jug – sjever, a pozitivni smjer osi **E** u pravcu zapad – istok.

Smjerni kut se označava grčkim slovom **V** (ni) s indeksima točaka koji označavaju stranicu poligonskog vlaka na koju se smjerni kut odnosi.

Smjerni kut v_{Ta}^{Tb} označava da je kroz točku Ta provućena paralela s osi +N (donji indeks Ta), a gornji indeks Tb označava smjer pravca prema drugoj točki.

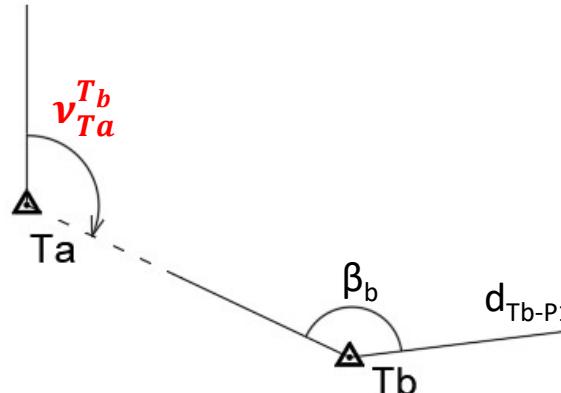
Smjerni kutovi se razlikuju za 180° .

Računanje smjernih kutova

Trig. obr. br. 8

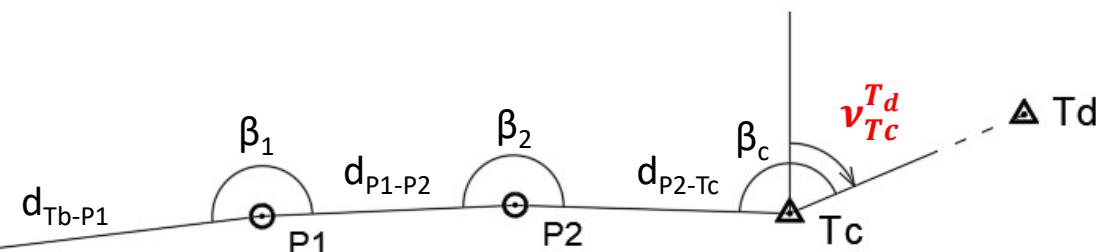
N

$$\operatorname{tg} \nu_a^b = \frac{E_b - E_a}{N_b - N_a} = \frac{\Delta E}{\Delta N}$$

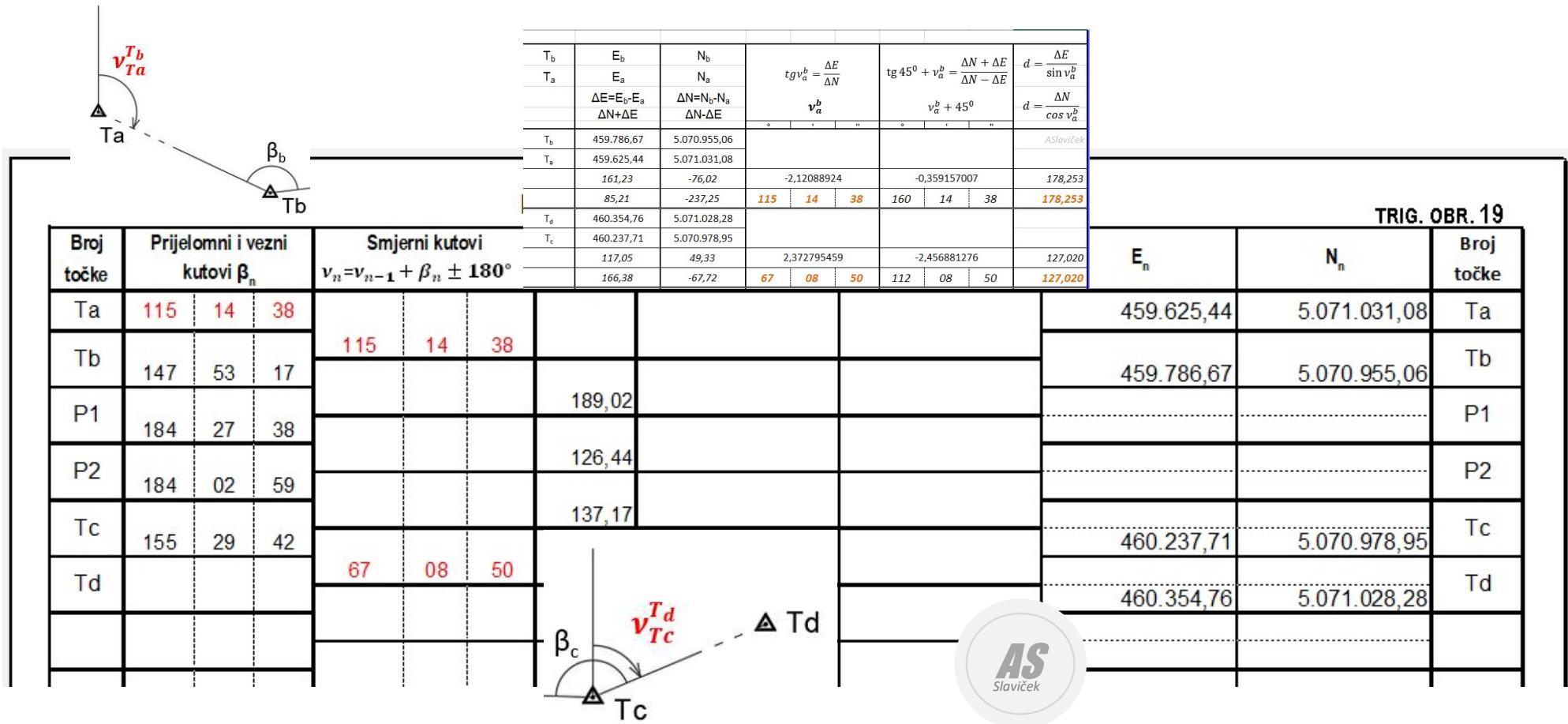

T_b	E_b	N_b	$\operatorname{tg} \nu_a^b = \frac{\Delta E}{\Delta N}$	$\operatorname{tg} 45^\circ + \nu_a^b = \frac{\Delta N + \Delta E}{\Delta N - \Delta E}$	$d = \frac{\Delta E}{\sin \nu_a^b}$
T_a	E_a	N_a	ν_a^b	$\nu_a^b + 45^\circ$	$d = \frac{\Delta N}{\cos \nu_a^b}$
	$\Delta E = E_b - E_a$	$\Delta N = N_b - N_a$			
	ΔE	ΔN			
T_b	459.786,67	5.070.955,06			
T_a	459.625,44	5.071.031,08			
	161,23	-76,02	-2,12088924	-0,359157007	178,253
	85,21	-237,25	115 14 38	160 14 38	178,253
T_d	460.354,76	5.071.028,28			
T_c	460.237,71	5.070.978,95			
	117,05	49,33	2,372795459	-2,456881276	127,020
	166,38	-67,72	67 08 50	112 08 50	127,020

Armando Slaviček

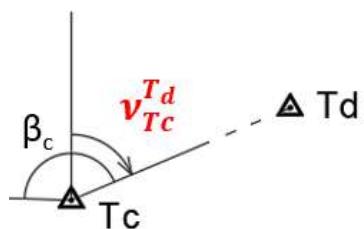

Upis smjernih kutova trig. obr. br. 19

Računanje završnog smjernog kuta iz mjerениh kutova (IMA)

RAČUNANJE KOORDINATA POLIGONSKIH TOČAKA										TRIG. OBR. 19	
Broj točke	Prijelomni i vezni kutovi β_n			Smjerni kutovi $v_n = v_{n-1} + \beta_n \pm 180^\circ$		Duljine d_n	$\Delta E'_n = d_n \cdot \sin v_n$	$\Delta N'_n = d_n \cdot \cos v_n$	E_n	N_n	Broj točke
Ta	115	14	38						459.625,44	5.071.031,08	Ta
Tb	147	53	17	115	14	38			459.786,67	5.070.955,06	Tb
P1	184	27	38				189,02				P1
P2	184	02	59				126,44				P2
Tc	155	29	42				137,17		460.237,71	5.070.978,95	Tc
Td				67	08	50			460.354,76	5.071.028,28	Td
$v + \Sigma \beta$	787	08	14								
$n \cdot 180^\circ$	720	00	00								
Ima	67	08	14								

$$(v_c^d) = v_a^b + \Sigma \beta - n \cdot 180^\circ$$

$n = \text{broj mjerениh kutova}$

$$(v_c^d) = 115^\circ 14' 38'' + \Sigma \beta - 4 \cdot 180^\circ = 787^\circ 08' 14'' - 720^\circ = \mathbf{67^\circ 08' 14''}$$

Armando Slaviček

Računanje kutne nesuglasice f_β

RAČUNANJE KOORDINATA POLIGONSKIH TOČAKA

TRIG. OBR. 19

Broj točke	Prijelomni i vezni kutovi β_n			Smjerni kutovi $v_n = v_{n-1} + \beta_n \pm 180^\circ$	Duljine d_n	$\Delta E'_n = d_n \cdot \sin v_n$	$\Delta N'_n = d_n \cdot \cos v_n$	E_n	N_n	Broj točke
Ta	115	14	38					459.625,44	5.071.031,08	Ta
Tb	147	53	17	115	14	38		459.786,67	5.070.955,06	Tb
P1	184	27	38			189,02				P1
P2	184	02	59			126,44				P2
Tc	155	29	42			137,17		460.237,71	5.070.978,95	Tc
Td				67	08	50		460.354,76	5.071.028,28	Td
$v + \sum \beta$	787	08	14							
$n * 180$	720	00	00							
Ima	67	08	14							
Treba	67	08	50							
Treba-Ima	0	00	36							

v_{Tc}^{Td} (angle between horizontal and dashed line)

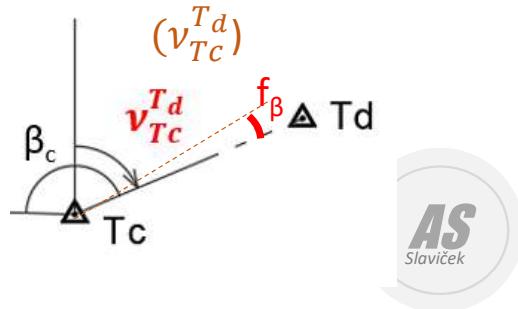
$$f_\beta = v_c^d - (v_c^d) = 67^\circ 08' 50'' - 67^\circ 08' 14'' = 0^\circ 0' 36''$$

Izjednačenje kutova

Ako je kutna nesuglasica f_β manja od maksimalno dozvoljenog odstupanja Δ_β , $f_\beta < \Delta_\beta$, možemo provesti izjednačenje kutova.

Uz pretpostavku da su svi kutovi mjereni jednakom točnošću, svaki ćemo mjereni poligonski kut popraviti jednakom popravkom v_β :

$$v_\beta = \frac{f_\beta}{n} \quad \text{pri čemu treba biti zadovoljeno } \sum v_\beta = f_\beta$$

Kako bi ovaj uvjet bio zadovoljen, stranice poligonskog vlaka trebaju biti približno jednake dužine.

Kutna odstupanja ovise o redu vlaka (I red, II red,...), broju kutova u vlaku, broju girusa i točnosti mjerena kutova.

Dopuštena kutna odstupanja u poligonskim vlakovima:

1. Ako su kutovi mjereni viziranjem na trasirke u **jednom girusu**, instrumentom podatka 30" do 6":

$$\Delta_\beta = 60'' \sqrt{n}$$

n = broj veznih i prijelomnih kutova

2. Ako su kutovi mjereni u **dva girusa**, kao i u prethodnom primjeru,

$$\Delta_\beta = 45'' \sqrt{n}$$

3. Ako su kutovi mjereni u **dva girusa** jednosekundnim instrumentom i priborom za prisilno centriranje:

$$\Delta_\beta = 20'' \sqrt{n}$$

Izjednačenje kutova

Kutna nesuglasica $f_\beta = 36''$

Dozvoljeno odstupanje $\Delta_\beta = 45'' \sqrt{n}$

$$\Delta_\beta = 45'' \sqrt{4} = 90''$$

Kako je $f_\beta (36'') < \Delta_\beta (90'')$,
možemo provesti izjednačenje kutova.

				[d]=
I=	67	08	14	
T=	37	08	50	
$f_\beta =$		36	$\Delta\beta'' =$	90
$V_\beta = f_\beta/n$		9		

Svaki će se mjereni poligonski kut popraviti jednakom popravkom v_β :

$$V_\beta = \frac{f_\beta}{n} = \frac{36}{4} = 9''$$

Broj točke	Prijelomni i vezni kutovi β_n			Smjerni kutovi $v_n = v_{n-1} + \beta_n \pm 180^\circ$
Ta	115	14	38	
Tb	147	53	17	115 14 38
P1	184	27	38	
P2	184	02	59	
Tc	155	29	42	
Td				67 08 50
				[d]=

Računanje definitivnih smjernih kutova

Broj točke	Prijelomni i vezni kutovi β_n			$v_n = v_{n-1} + \beta_n \pm 180^\circ$
	115	14	38	
Ta	115	14	38	
Tb	147	53	17	115 14 38
P1	184	27	38	83 08 04
P2	184	02	59	87 35 51
Tc	155	29	42	91 38 59
Td				67 08 50
				[d] =
I =	67	08	14	
T =	37	08	50	
f _B =			36	
v _B = f _B /n			9	90
				$\Delta\beta'' =$

$$v_{T_b}^{P_1} = v_{T_a}^{T_b} + \beta_{T_b} + v_\beta \pm 180^\circ$$

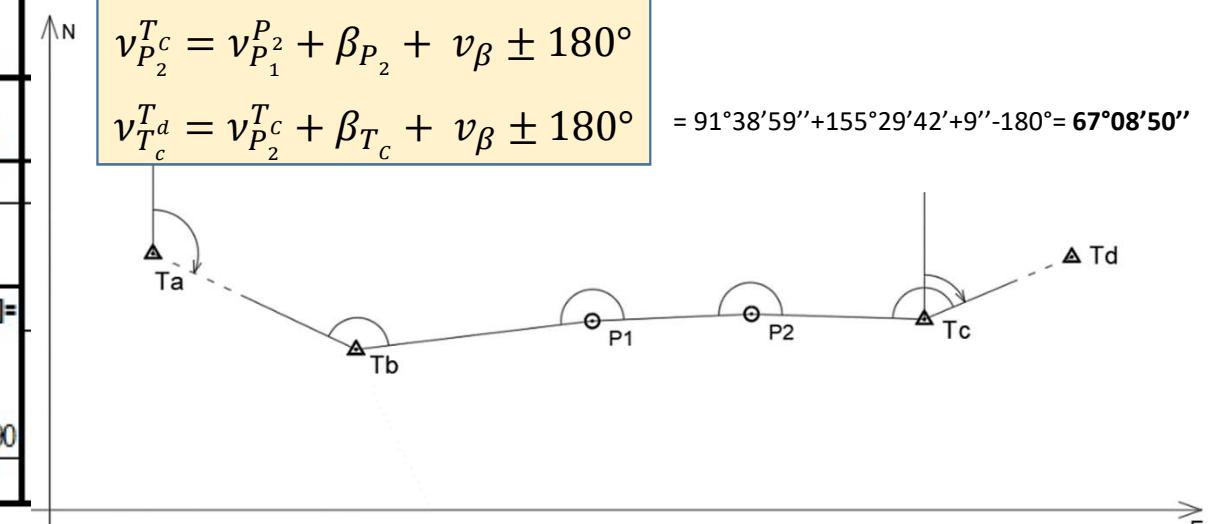
$$= 115^\circ 14' 38'' + 147^\circ 53' 17'' + 9'' - 180^\circ = 83^\circ 08' 04''$$

$$v_{P_1}^{P_2} = v_{T_b}^{P_1} + \beta_{P_1} + v_\beta \pm 180^\circ$$

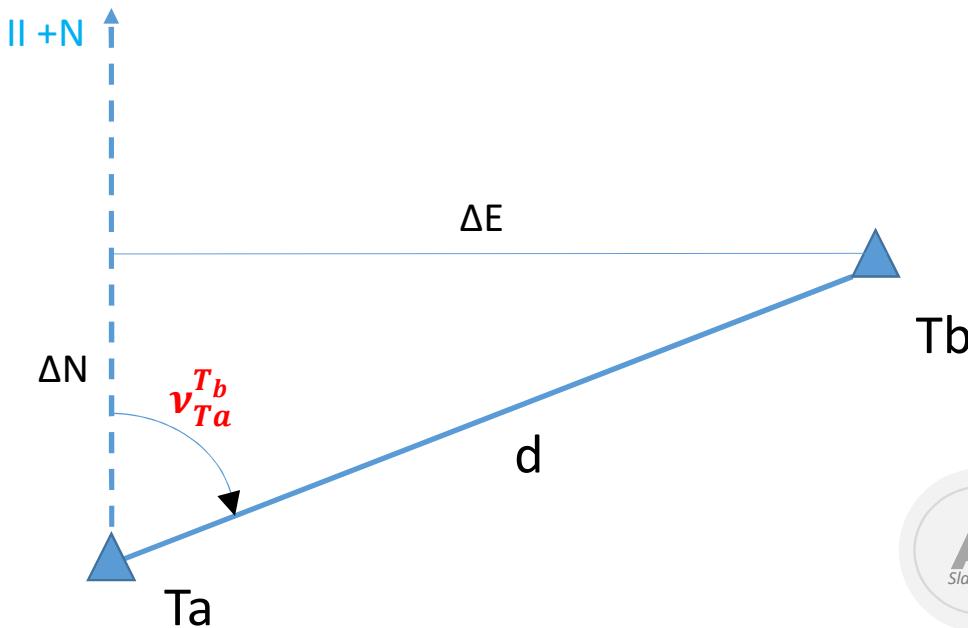
$$= 91^\circ 38' 59'' + 155^\circ 29' 42'' + 9'' - 180^\circ = 67^\circ 08' 50''$$

$$v_{P_2}^{T_c} = v_{P_1}^{P_2} + \beta_{P_2} + v_\beta \pm 180^\circ$$

$$v_{T_c}^{T_d} = v_{P_2}^{T_c} + \beta_{T_c} + v_\beta \pm 180^\circ$$

Računanje koordinatnih razlika

$$\sin v_a^b = \frac{\Delta E}{d} \quad \Delta E = d \cdot \sin v_a^b$$
$$\cos v_a^b = \frac{\Delta N}{d} \quad \Delta N = d \cdot \cos v_a^b$$

Računanje koordinatnih razlika

RAČUNANJE KOORDINATA POLIGONSKIH TOČAKA								
Broj točke	Prijelomni i vezni kutovi β_n			Smjerni kutovi $v_n = v_{n-1} + \beta_n \pm 180^\circ$	Duljine d_n	$\Delta E'_n = d_n \cdot \sin v_n$	$\Delta N'_n = d_n \cdot \cos v_n$	
Ta	115	14	38					
Tb	147	53	9	115	14	38		
P1	184	27	38	83	08	04	189,02	187,66
P2	184	02	59	87	35	51	126,44	126,33
Tc	155	29	42	91	38	59	137,17	137,11
Td				67	08	50		-3,95
$f_B =$	67	08	14				$f_E =$	
$T =$	37	08	50				$T =$	
$f_E =$			36	$\Delta \beta'' =$	90		$f_N =$	
$V_B = f_B/n$			9				$f_d =$	
							$\Delta =$	

Računanje približnih koordinatnih razlika

RAČUNANJE KOORDINATA POLIGONSKIH TOČAKA											TRIG. OBR. 19		
Broj točke	Prijelomni i vezni kutovi β_n			Smjerni kutovi $v_n = v_{n-1} + \beta_n \pm 180^\circ$		Duljine d_n	$\Delta E'_n = d_n \cdot \sin v_n$	$\Delta N'_n = d_n \cdot \cos v_n$	E_n	N_n	Broj točke		
Ta	115	14	38						459.625,44	5.071.031,08	Ta		
Tb	147	53	17	9	115	14	38		459.786,67	5.070.955,06	Tb		
P1	184	27	38	9	83	08	04	189,02	187,66	22,60	P1		
P2	184	02	59	9	87	35	51	126,44	126,33	5,30	P2		
Tc	155	29	42	9	91	38	59	137,17	137,11	-3,95	Tc		
Td				67	08	50	[d]	452,63	$Ima = \sum \Delta E'$	$Ima = \sum \Delta N'$	460.354,76	5.071.028,28	Td
									451,10	23,95			
									451,04	23,89			
									$f_E =$	$f_N =$			
									$f_d =$	$\Delta =$			
Σ	67	08	14									A. Slaviček	
T=	37	08	50										
$f_b =$													
$v_b = f_b/n$													

$Ima = \sum \Delta E'$ $Ima = \sum \Delta N'$

$Ima = 451,10$ $Ima = 23,95$
 $Treba = 451,04$ $Treba = 23,89$
 $f_E =$ $f_N =$
 $f_d =$ $\Delta =$

Treba = $E_c - E_b$
 $Treba \Delta E = 460.237,71 - 459.786,67$
 $Treba \Delta N = 5.070.978,95 - 5.070.955,06$
 $Treba = N_c - N_b$

$E_c - E_b \neq \sum \Delta E'$ i $N_c - N_b \neq \sum \Delta N'$ zbog mjerena koja su opterećena pogreškama.

Linearno odstupanje f_E i f_N u smjeru osi E i N

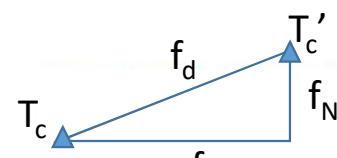
RAČUNANJE KOORDINATA POLIGONSKIH TOČAKA

TRIG. OBR. 19

Broj točke	Prijelomni i vezni kutovi β_n			Smjerni kutovi $v_n = v_{n-1} + \beta_n \pm 180^\circ$			Duljine d_n	$\Delta E'_n = d_n \cdot \sin v_n$	$\Delta N'_n = d_n \cdot \cos v_n$	E_n	N_n	Broj točke
Ta	115	14	38							459.625,44	5.071.031,08	Ta
Tb	147	53	17	115	14	38				459.786,67	5.070.955,06	Tb
P1	184	27	38	83	08	04	189,02	187,66	22,60			P1
P2	184	02	59	87	35	51	126,44	126,33	5,30			P2
Tc	155	29	42	91	38	59	137,17	137,11	-3,95	460.237,71	5.070.978,95	Tc
Td				67	08	50				460.354,76	5.071.028,28	Td
				[d]			452,63					
								Ima= 451,10				
								Treba= 451,04	Ima= 23,95			
								f _E = -0,06	Treba= 23,89			
								f _d = 0,08	f _N = -0,06			
I=	67	08	14									
T=	37	08	50									
f _E =												
v _B = f _B /n												

$f_E = \text{Treba} - \text{Ima} = (E_c - E_b) - \sum \Delta E'$
 $f_N = \text{Treba} - \text{Ima} = (N_c - N_b) - \sum \Delta N'$
 $f_d = \sqrt{f_E^2 + f_N^2}$

A. Slaviček

Ukupno linearne odstupanja f_d

RAČUNANJE KOORDINATA POLIGONSKIH TOČAKA

TRIG. OBR. 19

Broj točke	Prijelomni i vezni kutovi β_n			Smjerni kutovi $v_n = v_{n-1} + \beta_n \pm 180^\circ$			Duljine d_n	$\Delta E'_n = d_n \cdot \sin v_n$	$\Delta N'_n = d_n \cdot \cos v_n$	E_n	N_n	Broj točke	
Ta	115	14	38							459.625,44	5.071.031,08	Ta	
Tb	147	53	17	9	115	14	38			459.786,67	5.070.955,06	Tb	
P1	184	27	38	9	83	08	04	189,02	187,66	22,60		P1	
P2	184	02	59	9	87	35	51	126,44	126,33	5,30		P2	
Tc	155	29	42	9	91	38	59	137,17	137,11	-3,95	460.237,71	5.070.978,95	Tc
Td				67	08	50				460.354,76	5.071.028,28	Td	
				[d]	452,63								
I	67	08	14										
T	37	08	50										
f_d													
$v_B = f_d/n$													

$$f_d \leq \Delta f_d$$

- Za 1. kategoriju terena:

$$\Delta_I = 0,0035 \sqrt{[d]} + 0,0002 [d] + 0,05$$
- Za 2. kategoriju terena:

$$\Delta_II = 0,0045 \sqrt{[d]} + 0,0003 [d] + 0,05$$
- Za 3. kategoriju terena:

$$\Delta_III = 0,0060 \sqrt{[d]} + 0,0004 [d] + 0,05$$
- Dozvoljeno odstupanje za mjerjenja **povećane točnosti**

$$\Delta = 0,0010 \sqrt{[d]} + 0,0012 [d] + 0,03$$

Dopušteno uzdužno linearne odstupanje Δf_d

Računanje popravki v_{Ei} i v_{Ni}

RAČUNANJE KOORDINATA POLIGONSKIH TOČAKA

TRIG. OBR. 19

Broj točke	Prijelomni i vezni kutovi β_n			Smjerni kutovi $v_n = v_{n-1} + \beta_n \pm 180^\circ$			Duljine d_n	$\Delta E'_n = d_n \cdot \sin v_n$	$\Delta N'_n = d_n \cdot \cos v_n$	E_n	N_n	Broj točke
Ta	115	14	38							459.625,44	5.071.031,08	Ta
Tb	147	53	17	115	14	38				459.786,67	5.070.955,06	Tb
P1	184	27	38	83	08	04	189,02	187,66	22,60			P1
P2	184	02	59	87	35	51	126,44	126,33	5,30			P2
Tc	155	29	42	91	38	59	137,17	137,11	-3,95	460.237,71	5.070.978,95	Tc
Td				67	08	50	[d]	$\Sigma v_{Ei} = f_E$	$\Sigma v_{Ni} = f_N$	460.354,76	5.071.028,28	Td
							452,63					
I=	67	08	14					Ima= 451,10				
T=	37	08	50					Treba= 451,04	Ima= 23,95			
$f_E =$			36					$f_E = -0,06$	Treba= 23,89			
$v_B = f_B/h$			9						$f_N = -0,06$			
									$f_d = 0,08$			
									$\Delta f = 0,21$			

Armando Slaviček

24

Računanje izjednačenih koordinatnih razlika

RAČUNANJE KOORDINATA POLIGONSKIH TOČAKA

TRIG.OBR.19

Broj točke	Prijelomni i vezni kutovi β_n			Smjerni kutovi $v_n = v_{n-1} + \beta_n \pm 180^\circ$			Duljine d_n	$\Delta E'_n = d_n \cdot \sin v_n$	$\Delta N'_n = d_n \cdot \cos v_n$	E_n	N_n	Broj točke
Ta	115	14	38							459.625,44	5.071.031,08	Ta
Tb	147	53	17	115	14	38		-0,02	-0,02	459.786,67	5.070.955,06	Tb
P1	184	27	38	83	08	04	189,02	187,66	22,60	187,64	22,58	P1
P2	184	02	59	87	35	51	126,44	126,33	5,30	126,31	5,28	P2
Tc	155	29	42	91	38	59	137,17	137,11	-3,95	137,09	-3,97	Tc
Td				67	08	50				460.237,71	5.070.978,95	Td
							452,63			460.354,76	5.071.028,28	
I=	67	08	14					Ima= 451,10	Ima= 23,95			
T=	37	08	50					Treba= 451,04	Treba= 23,89			
f _b =			36				[d]=	f _E = -0,06	f _N = -0,06			
v _b =f _b /n			9							(E _c -E _b)=ΣΔE	(N _c -N _b)=ΣΔN	A. Slaviček
								Δβ''=	ΔF=	0,08		
										0,21		

Računanje koordinata poligonskog vlaka

RAČUNANJE KOORDINATA POLIGONSKIH TOČAKA

TRIG. OBR. 19

Broj točke	Prijelomni i vezni kutovi β_n			Smjerni kutovi $v_n = v_{n-1} + \beta_n \pm 180^\circ$			Duljine d_n	$\Delta E'_n = d_n \cdot \sin v_n$	$\Delta N'_n = d_n \cdot \cos v_n$	E_n	N_n	Broj točke	
Ta	115	14	38							459.625,44	5.071.031,08	Ta	
Tb	147	53	17	9	115	14	38		-0,02	-0,02	459.786,67	5.070.955,06	Tb
P1	184	27	38	9	83	08	04	189,02	187,66	22,60	187,64	22,58	P1
P2	184	02	59	9	87	35	51	126,44	126,33	5,30	126,31	5,28	P2
Tc	155	29	42	9	91	38	59	137,17	137,11	-3,95	137,09	-3,97	Tc
Td					67	08	50	452,63			460.237,71	5.070.978,95	Td
											460.354,76	5.071.028,28	
I=	67	08	14							Ima=	451,10		A. Slaviček
T=	37	08	50							Treba=	451,04		
f _b =			36				[d]=			f _e =	-0,06		
v _b =f _b /n			9							f _n =	-0,06		
										f _d =	0,08		
										Δf=	0,21		

$$E_n = E_{n-1} + \Delta E_n$$

$$N_n = N_{n-1} + \Delta N_n$$

RAČUNANJE KOORDINATA POLIGONSKIH TOČAKA

TRIG. OBR. 19

Broj točke	Prijelomni i vezni kutovi β_n			Smjerni kutovi $v_n = v_{n-1} + \beta_n \pm 180^\circ$	Duljine d_n	$\Delta E'_n = d_n \cdot \sin v_n$	$\Delta N'_n = d_n \cdot \cos v_n$	E_n	N_n	Broj točke	
Ta	115	14	38					459.625,44	5.071.031,08	Ta	
Tb			9	115	14	38				Tb	
	147	53	17				-0,02	-0,02	459.786,67	5.070.955,06	
P1			9	83	08	04	187,66	22,60	187,64	22,58	P1
	184	27	38				-0,02	-0,02	459.974,31	5.070.977,64	
P2			9	87	35	51	126,33	5,30	126,31	5,28	P2
	184	02	59				-0,02	-0,02	460.100,62	5.070.982,92	
Tc			9	91	38	59	137,17	137,11	137,09	-3,97	Tc
	155	29	42						460.237,71	5.070.978,95	
Td				67	08	50					Td
					[d]=	452,63			460.354,76	5.071.028,28	
I=	67	08	14				Ima= 451,10	Ima= 23,95			
T=	37	08	50				Treba= 451,04	Treba= 23,89			
f _B =			36	$\Delta\beta''=$		90	f _E = -0,06	f _N = -0,06			
V _B = f _B /n			9				f _d = 0,08				
							Δf= 0,21				

Armando Slaviček

27

*Racunanje
koordinata poligonskih
točaka.*

Armando Slaviček